

नागरिकतामा राजनीति

नागरिकतामा राजनीतिक दलहरूले राजनीति गर्दा संविधान जारी भएको ६ वर्ष हुँदा सगेत संविधान अनुसार नागरिकता पाउँपर्ने नागरिकहरू नागरिकताबाट बिचित छन्। वैवाहिक अंगीकृत बाहेक सबै विषयमा सहमति जुटिसकेको विधेयक फिर्ता लिएर सरकारले फेरि नागरिकतामा राजनीति गर्न खोजको छ।

मुकुन्द लामिछाने / मध्याह्न
काठमाडौं, ८ असार।

पाँच दलीय सत्तारूढ गठबन्धनले नागरिकता विधेयकलाई अगाडि बढाउने निर्णय गरेको छ। तर, नागरिकता विधेयकमा रहेका विवादित विषयहरूमा भने के गर्ने दुर्गम लागेको छैन्। बल सरकारले प्रतिनिधिसभामा विचाराधीय विधेयकलाई फिर्ता लिएर नयाँ विधेयक लागाउने भएको छ।

प्रतिनिधिसभामा रहेको नागरिकता विधेयकमा दलहरूबीच नमिलेको एउटे विषय हो- वैवाहिक अंगीकृत नागरिकता सञ्चरितमा के गर्ने? प्रतिनिधिसभामा राज्य व्यवस्था तथा सुशासनले नागरिकता विधेयक पारित गर्दा तत्कालीन नेपाल कम्पनिस्ट पार्टी (नेकपा) का साथहरूले वैवाहिक अंगीकृत नागरिकता लागि नेपालमा विवाह गरेर एउंको उचित विधेयकलाई अनुसार 'एउटा परामर्श बाँकी छ। त्यसको आपात्कालीन नागरिकता विधेयकलाई अगाडि बढाउने सहमति भएको छ।

त्यसको आपात्कालीन नेकपाको साचिवालय बैठकले वैवाहिक अंगीकृतका लागि ७ वर्षे प्रावधान लराले निर्णय नै गरेको थिए। नेकपाको साचिवालय बैठकबाट निर्णय भएपछि तत्कालीन नेकपा

- बाँकी पृष्ठ २ मा

आजदेखि बालबालिकालाई

कोरोनाविरुद्धको खोप

देशभरि ३२ लाख बालबालिकालाई कोरोना बाइरसविरुद्धको खोप लगाइनेछ।

कान्ति न्यौपाने / मध्याह्न
काठमाडौं, ८ असार।

सरकाले आजदेखि पाँच वर्षेदेखि १२ वर्षमुनिका बालबालिकाका लागि कोरोना बाइरसविरुद्धको खोप 'फाइजर बायो एनटे' क' लगाउने भएको छ। काठमाडौं जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालयका प्रमुख वसन्त अधिकारीका अनुसार आजदेखि यही असार ५ गतेसम्म काठमाडौं जिल्लाका एक लाख १० हजार बालबालिकालाई कोरोना बाइरसविरुद्धको खोप लगाइनेछ।

कार्यालय प्रमुख अधिकारीले खोप लगाएमा बालबालिकामा केही असर देखिने भएकाले खोप केन्द्रमा नै उपचारको व्यवस्था गराइको जानकारी दिए। उनका अनुसार बालबालिकालाई खोप लगाइपछि समस्या देखिए तत्काल उपचारका लागि 'प्रिडलाइ' इन्जेसनसमेत खोप केन्द्रमा राखिने छ।

खोप लगाएपछि टाउको दुखे, वाकवाकी लाग्ने, बान्ता हुने, सुई लगाएको ठाउं रातो हुने, शरीर चिलाउने, विर्मिरा तथा शार आउजस्ता समस्या हुने गर्दछन्। असार ९ गतेदेखि १५ गतेसम्म २७ जिल्ला बालबालिकालाई पहिलो मात्रा र सोही समूहलाई साउन २ देखि ८ गतेसम्म दोस्रो मात्राको

- बाँकी पृष्ठ २ मा

शान्ति प्रक्रिया

कानून संशोधन गर्ने सहमति

सता गठबन्धनमा रहेका कांप्रेस, गाडोवादी केन्द्र, नेकपा एकीकृत समाजवादी, जसपा र राष्ट्रिय जनर्मांचा शान्ति प्रक्रियाका बाँकी काम सक्त संक्रमणकालीन न्यायसरबन्धी कागून संशोधन गर्ने सहगत भएका छन्।

न्याय सम्बन्धी कानून संशोधन गर्ने सहमति भएको जानकारी दिए।

उनले भनेका छन्, 'मैले अहिलेसम्म के के भयो भनेको ब्रिफिङ गर्ने। चाडो भन्न चाडो कानून संशोधन गरेर जाने सहमति भएको छ।' उनका अनुसार 'एउटा परामर्श बाँकी छ। त्यसको आपात्कालीन नागरिकता विधेयकलाई अगाडि बढाउने सहमति भएको छ।'

कानून अभावका कारण सत्यनिरपेक्षण तथा मेलमिलाप आयोग र बेपत्ता पारिएका व्यक्तिको द्वान्वन आयोगले काम गर्न नसकेको बताइने गरेको छ। २०६३ साल मार्चिर ५ गते तत्कालीन विद्रोही नेकपा माओवादी र सात दलबीच भएको १२ वैदेशी सहमति भएपछि शुरू भएको शान्ति प्रक्रियाका करिपय विषय अझै दुर्भान बाँकी छ। १२ वैदेशी सम्झौताले आधार प्रदान गरेको विस्तृत शान्ति सम्झौताका मूलतः तीन प्रमुख लक्ष्य थिए- सर्विदानसम्बादिरा नयाँ संविधान निर्माण, लडाकु व्यवस्थापन र द्विद्वीडितलाई सत्य, न्याय र परिपूर्ण प्रदान गर्ने।

विस्तृत शान्ति सम्झौताले तय गरेका ती लक्ष्यमध्ये नयाँ संविधान निर्माण र लडाकुको व्यवस्थापन संकिएको छ। यद्यपि संविधानकस्तो बन्धो र लडाकु व्यवस्थापन शान्ति सम्झौताको

- बाँकी पृष्ठ २ मा

रोजगार कार्यालय स्थापना भएपनि

मेडिकल र भिसा सेन्टर भैरहवा जान आनाकानी

मध्याह्न संबादाता
काठमाडौं, ८ असार।

भैरहवामा वैदेशिक रोजगार व्यवस्थापन शाखा सञ्चालन भएको हाता दिन वित्तिसक्त भिसा सेन्टरको सेवा उपलब्ध हुन सकेको छैन।

त्यहाँ शाखा सञ्चालनमा आएपछि पूर्व श्रम स्त्रीकृति, अनितम श्रम स्त्रीकृति र व्यक्तिगत श्रम स्त्रीकृतिका लागि काठमाडौं आउनुपर्ने वाध्यता हाते को ठानिएपनि अवस्था

सहज नभएको सांसद प्रमोद कुमार यादवले बताए। गत असार १ गते श्रम, रोजगार तथा सामाजिक सुरक्षामन्ती कृष्णकुमार श्रेष्ठ (किसान)ले जिल्ला प्रशासन कार्यालय स्पष्टहरूले अगाडि भैरहवामा वैदेशिक रोजगार व्यवस्थापन शाखाको शुभारम्भ गरेका थिए।

केही समयपछि उपसर्वात्मक खटाउने गरी कार्यालयमा शाखा अधिकतो नेतृत्वमा काम शुरू गरिएको थिए। त्यसको ठानिएपनि अवस्था

मर्ती श्रेष्ठले भैरहवामा अब अन्य पूर्वाधार, भिसा सेन्टर, मेडिकलको व्यवस्था तत्काल गरिने आश्वासन दिएका थिए। तर बुधवार साँझ भिस्यान्हर्सिंगको कुराकानीमा सांसद प्रमोद यादवले गाम्का मेडिकल, मलेसिया जाने कामदारको स्वास्थ्य परीक्षण कम्पनीहरूले स्थानीय स्तरमा कार्यालय सेवा दिन समस्या नरहेको उनको भनाई

- बाँकी पृष्ठ २ मा

नयाँ!
कागतीको
रिफ्रेसिङ्ग
स्प्रादमा

SPRITE® is a registered trademark of The Coca-Cola Company.
Caffeinated Beverage. Lemon flavor for quenching thirst.

४ सय १५ छात्रालाई साइकल वितरण

माधव बेल्वासे / मध्याह्न

चड्डोटा, ८ असार

छात्रालाई के कक्षा ८ १० उर्तीं प्रश्न चात्रालाई विद्यालयमा गरेपछि उर्तीहरूलाई विद्यालयमा रोक्न गाउँपालिकाले प्रयास गरेको छ। उर्तीं भएर कक्षा ९ ११ मा एका छात्रालाई नियमित आउनेसै भिलाहरुको शिक्षामा पहेच वृद्धि हुनेछ।

यापाले भने। साइकल पाएपछि विद्यार्थीहरू विद्यालयमा नियमित आउनेसै भिलाहरुको शिक्षामा पहेच वृद्धि हुनेछ।

छोरीहरूलाई शिक्षा र रोजगारीका साथै आम्रपालका लागि समेत अग्रसर बनाउने लक्ष्यका साथ पालिका अधिकारीको उपायक्षम लक्ष्मी खाले बताइन्।

उनले नियमित विद्यालय आउने छात्रालाई आगह गरिन्। साइकले दुरीमा रहेका विद्यार्थीहरूलाई विद्यालय आउने एका ४ सय १५ छात्रालाई साइकल वितरण गरेको हो। कार्यक्रममा बोल्ने गाउँपालिका अधिकारीको विद्यालय लक्ष्मी खाले बताइन्।

शिक्षा, स्वास्थ्यसहित प्रत्येक कार्यक्रममा पछि परेको महिलालाई अभियान भएका मानव अधिकारी उल्लङ्घनबाट पीडित नागरिकहरूलाई सत्य, न्याय र परिपूर्ण प्रदान गर्ने राजनीतिक प्रतिवेदन गरेको छ। कार्यक्रममा अधिकारीको विद्यालय लक्ष्यका साथ पालिका अधिकारीको विद्यालय लक्ष्मी खाले बताइन्।

शिक्षा, स्वास्थ्यसहित प्रत्येक कार्यक्रममा पछि परेको महिलालाई अभियान भएका मानव अधिकारी उल्लङ्घनबाट पीडित नागरिकहरूलाई विद्यालयमा अधिकारी आउने एका ४ सय १५ छात्रालाई साइकल वितरण गरेको छ। छात्रालाई विद्यालयमा नियमित आउने प्रोत्साहन गर्नेको लागि निःशुल्क साइकल वितरण गरेको हो।

नागरिकतामा...

सासदहरूले हीरोपका रुपमा ७ वर्षे प्रावधानको पक्षमा अफुलाई उभयाको थिए।

नेकपाको जस्तै गरी नेपाली काग्रेसको प्रश्नाकारी वैठकले पनि वैवाहिक अंगीकृत नागरिकताका लागि नेकपाले प्रस्ताव गरेको ७ वर्षे प्रावधानको विरोध गर्ने र नागरिकता एन २०६३ अनुसार विहे गरेर आए लगतै नागरिता पाउने प्रतिलिपि कानुनको पक्षमा उभयाको थिए।

ठूला राजनीतिक दलहरूले पेजिसन लिएपछि त्यसेवा राज्य व्यवस्था समितिवाट बहुमतका आधारमा परित भएको नागरिकता विधेयक प्रतिनिधि सभामा गएर थिएन्यो।

अहिले सरकार फेरिएको छ। सरकार मात्रै फेरिएको छैन, सरकारमा रहेका दलहरूको पोँजिसन पनि करिएको छ। तत्कालिन नेकपाको अहिले तीन दलका रुपमा रहेका छन्, नेकपाले एकाले, रुपमा रहेका छन्।

यस्तै विद्यालयमा सूचीकृत

नेपालको वालबालिकाको हकमा

उमेर खुले परिचयपत्र वा निजको

अभिभावकले स्वधोषणा गरेको

उमेर पुँको वालबालिकाको खोप

लगाइने छ। खोप एक स्थानीय

तहालै एके चरणमा सम्पन्न गर्ने

गरिन्दै।

खोप केन्द्रमा कम्तीमा एक जना

खोप दिने स्वास्थ्यकर्मी र वयस्ति

सहजाको आधारमा थप स्वास्थ्यकर्मी

तथा दूर जना स्वयंसेवक र प्रति

२०० थप लक्षित सहजाको लागि

थप एक जना स्वयंसेवक परिचालन

गरिन्दै।

यस्तै विद्यालयमा सूचीकृत

नेपालको वालबालिकाको हकमा

उमेर खुले परिचयपत्र वा निजको

अभिभावकले स्वधोषणा गरेको

उमेर पुँको वालबालिकाको खोप

लगाइने छ। खोप एक स्थानीय

तहालै एके चरणमा सम्पन्न गर्ने

गरिन्दै।

यस्तै विद्यालयमा सूचीकृत

नेपालको वालबालिकाको हकमा

उमेर खुले परिचयपत्र वा निजको

अभिभावकले स्वधोषणा गरेको

उमेर पुँको वालबालिकाको खोप

लगाइने छ। खोप एक स्थानीय

तहालै एके चरणमा सम्पन्न गर्ने

गरिन्दै।

यस्तै विद्यालयमा सूचीकृत

नेपालको वालबालिकाको हकमा

उमेर खुले परिचयपत्र वा निजको

अभिभावकले स्वधोषणा गरेको

उमेर पुँको वालबालिकाको खोप

लगाइने छ। खोप एक स्थानीय

तहालै एके चरणमा सम्पन्न गर्ने

गरिन्दै।

यस्तै विद्यालयमा सूचीकृत

नेपालको वालबालिकाको हकमा

उमेर खुले परिचयपत्र वा निजको

अभिभावकले स्वधोषणा गरेको

उमेर पुँको वालबालिकाको खोप

लगाइने छ। खोप एक स्थानीय

तहालै एके चरणमा सम्पन्न गर्ने

गरिन्दै।

यस्तै विद्यालयमा सूचीकृत

नेपालको वालबालिकाको हकमा

उमेर खुले परिचयपत्र वा निजको

अभिभावकले स्वधोषणा गरेको

उमेर पुँको वालबालिकाको खोप

लगाइने छ। खोप एक स्थानीय

तहालै एके चरणमा सम्पन्न गर्ने

गरिन्दै।

यस्तै विद्यालयमा सूचीकृत

नेपालको वालबालिकाको हकमा

उमेर खुले परिचयपत्र वा निजको

अभिभावकले स्वधोषणा गरेको

उमेर पुँको वालबालिकाको खोप

लगाइने छ। खोप एक स्थानीय

तहालै एके चरणमा सम्पन्न गर्ने

गरिन्दै।

यस्तै विद्यालयमा सूचीकृत

नेपालको वालबालिकाको हकमा

उमेर खुले परिचयपत्र वा निजको

अभिभावकले स्वधोषणा गरेको

उमेर पुँको वालबालिकाको खोप

लगाइने छ। खोप एक स्थानीय

तहालै एके चरणमा सम्पन्न गर्ने

गरिन्दै।

यस्तै विद्यालयमा सूचीकृत

नेपालको वालबालिकाको हकमा

उमेर खुले परिचयपत्र वा निजको

अभिभावकले स्वधोषणा गरेको

उमेर पुँको वालबालिकाको खोप

लगाइने छ। खोप एक स्थानीय

तहालै एके चरणमा सम्पन्न गर्ने

गरिन्दै।

यस्तै विद्यालयमा सूचीकृत

नेपालको वालबालिकाको हकमा

उमेर खुले परिचयपत्र वा निजको

अभिभावकले स्वधोषणा गरेको

उमेर पुँको वालबालिकाको खोप

लगाइने छ। खोप एक स्थानीय

तहालै एके चरणमा सम्पन्न गर्ने

गरिन्दै।

यस्तै विद्यालयमा सूचीकृत

नेपालको वालबालिकाको हकमा

उमेर खुले परिचयपत्र वा निजको

नायब सुब्बाविरुद्ध भ्रष्टाचार मुद्दा

काठमाडौं/मस- अद्वितयार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगले नायब सुब्बा गणपति भ्रष्टाचार मुद्दा दायर गरेको छ । जिल्ला प्रशासन कार्यालय धन्दामा कार्यारंत नायब सुब्बा भाले जागिर अवधिमा ४ करोड ८७ लख ३८ हजार २०० रुपैयांक मात्राएका थिए ।

जसमध्ये २ करोड ४४ लाख ७५ हजार १०५ रुपैयांको स्रोत नखुलेपछि आयोगले भ्रष्टाचार अदालतमा भ्रष्टाचार मुद्दा दायर गरेको हो । जासु भा २०३१, मसिस ९ गते गाविस सचिव (रा.प.अन्न दितीय) पदवाट सार्वजनिक सेवामा प्रवेश गरी विभिन्न पद तथा कार्यालयमा कार्यरंत रही २०७९ साउन महानावट अवकाश लिएका थिए ।

उनको स्रोत नखुलेको आम्नासी २ करोड ४४ लाख ७५ हजार १०५ रुपैयांक भ्रष्टाचार मात्र आजन गरेको भ्रष्टाचारले रकम जफत र भ्रष्टाचार निवारण ऐन अनुसार कार्यालयी गर्न माग गरेको छ । भाले गैरकानुसी रुपमा सम्पति आजन गरेको उजुरी परेपछि अद्वितयारले अनुसन्धान शुरू गरेको थियो । अद्वितयारले जागिर अवधिमानी व्यापार गरेको छ ।

उनले भारतको गोरखपुर विश्वविद्यालयको नकली शैक्षिक योग्यताको प्रमाणपत्र तथा गाउँपालिका काठमाडौंमा मुद्दा दायर गरेको हो । उनलाई कानून वर्तोमान शुरू गरेको अद्वितयारले जागिर अवधिमानी व्यापार गरेको छ ।

नौमुले गाउँपालिकाद्वारा नीति तथा कार्यक्रम प्रस्तुत

यामराज विष्ट/मध्यान्धा

दैलेखको नौमुले गाउँपालिकाले अर्थिक वर्ष २०७९/०८० को

नीति तथा कार्यक्रम सार्वजनिक गरेको छ । गाउँपालिकाको अद्यक्ष छ द्वी शेर्पा दीको अध्यक्षतामा बुधवार सम्पन्न दोशो गाउँसभामा गाउँपालिका उपायक्ष गग बहादुर शाहीले नीति तथा कार्यक्रम प्रस्तुत गरेको थिए ।

नीति तथा कार्यक्रम प्रस्तुत गर्दै

गाउँपालिकाका उपायक्ष गंगवहादुर शाहीले सम्पूर्ण नौमुले निमाणको अभियानसमै विकट नौमुलेलाई शान्ति, सुरक्षाको अनुभूति र विकास

निमाणमा हातेमालो गर्ने खालका, कार्यक्रम ल्याइएको भवै समृद्ध नौमुले र सुखी नौमुलेवासी वनाउन प्रतिवाह रहेको बताए ।

गाउँपालिका अध्यक्ष शेर्पा दीको अध्यक्षतामा बुधवार दोशो गाउँसभामा गाउँपालिका उपायक्ष गग बहादुर शाहीले नीति तथा कार्यक्रम प्रस्तुत गरेको थिए ।

गाउँपालिकाका उपायक्ष गंगवहादुर शाहीले सम्पूर्ण नौमुले निमाणको

प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत रेशम बहादुर बहादुर शाहीले नीति तथा कार्यक्रममा चालु खर्चलाई कटौती गरिएको बताए । प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत सम्पादक विकास खर्च

र पुँजीगत खर्चमा वृद्धि गरेको, विकासको सरकारले संचालन गरेका राशा कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिएको, गाउँपालिकाको समृद्धिका लागि तत्कालै प्रतिफल दिने खालका कार्यक्रमहरू रहेकाले अर्थिक विकासमा र समृद्धिका लागि लिएका छौं ।

कार्यक्रममा कर्मचारीहरू, बडा अध्यक्षहरू, विभिन्न संघसंस्थाका प्रतिनिधि र संचारकर्मीहरूको

प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत रेशम बहादुर बहादुर शाहीले नीति तथा कार्यक्रममा चालु खर्चलाई कटौती गरिएको बताए । प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत सम्पादक विकास खर्च

सम्पादक विकास खर्च

र सम्पादक विकास ख

